

Służba Celna RP

Departament Kontroli Celno-Akcyzowej i Kontroli Gier

DYREKTOR DEPARTAMENTU
Kontroli Celno-Akcyzowej
i Kontroli Gier
ZATWIERDZAM
Artur Jan *[Signature]*

**Sprawozdanie z wykonania Planu kontroli
oraz realizacji kontroli doraźnych
przez Wydział Kontroli Wewnętrznej
Departamentu Kontroli Celno - Akcyzowej i Kontroli Gier
w 2010 roku**

1. WPROWADZENIE

Departament Kontroli Celno-Akcyzowej i Kontroli Gier (Departament CA) prowadzi i nadzoruje sprawy z zakresu kontroli wewnętrznej w Służbie Celnej, co wynika § 26 ust. 2 pkt 1, lit. g) regulaminu organizacyjnego Ministerstwa Finansów stanowiącego załącznik do zarządzenia nr 10 Ministra Finansów z dnia 10 lipca 2008 r. w sprawie nadania regulaminu organizacyjnego Ministerstwu Finansów Dz. Urz. MF. z 2008 r. Nr 8, poz. 58 z późn. zm.

Wydział Kontroli Wewnętrznej wykonuje zadania kontroli wewnętrznej zgodnie z § 14 wewnętrznego regulaminu organizacyjnego stanowiącego załącznik do zarządzenia nr 22/CA/2010 Dyrektora Generalnego Ministerstwa Finansów z dnia 11 czerwca 2010 r. w sprawie zatwierdzenia wewnętrznego regulaminu organizacyjnego Departamentu Kontroli Celno-Akcyzowej i Kontroli Gier Ministerstwa Finansów.

Zasady i tryb przeprowadzania instytucjonalnej kontroli wewnętrznej określa decyzja nr 28 Szefa Służby Celnej z dnia 28 października 2002 r. w sprawie funkcjonowania instytucjonalnej kontroli wewnętrznej w Służbie Celnej.

2. KONTROLE PROBLEMOWE I KONTROLE DORAŻNE

Liczbę kontroli przeprowadzonych w izbach celnych w ramach instytucjonalnej kontroli wewnętrznej przez Departament CA w 2010 r. przedstawia tabela poniżej:

Izba Celna	Liczba kontroli
Izba Celna w Przemyślu	4
Izba Celna w Gdyni	3
Izba Celna w Poznaniu	3
Izba Celna w Szczecinie	3
Izba Celna w Białej Podlaskiej	2
Izba Celna w Krakowie	2
Izba Celna w Warszawie	2
Izba Celna w Katowicach	1
Izba Celna w Łodzi	1
Izba Celna w Rzepinie	1
Izba Celna w Toruniu	1

KONTROLE PROBLEMOWE

W ramach kontroli problemowych Departament CA objął działaniami kontrolnymi następujące zagadnienia.

1. Prawidłowość prowadzenia postępowań wyjaśniających i dyscyplinarnych

Kontrole tego zagadnienia zaplanowano w celu zbadania skuteczności wykorzystywania tego instrumentu prawnego, jako jednego ze środków zapewnienia dyscypliny wewnętrznej w

Służbie Celnej. W latach 2004-2008 ok. 45 % wszczętych postępowań wyjaśniających oraz 43 % wszczętych postępowań dyscyplinarnych kończyło się ich umorzeniem.

2. Prawidłowość i terminowość czynności związanych z egzekucją zaległości budżetowych

Najwyższa Izba Kontroli po przeprowadzonych w izbach celnych czynnościach kontrolnych w zakresie prawidłowości realizacji budżetu państwa za 2008 r. oceniła, iż izby celne nie wykorzystywały swoich możliwości w celu wyegzekwowania należności. W szczególności stwierdzono brak systematycznej kontroli terminowości zapłaty zobowiązań pieniężnych oraz brak niezwłocznego wysyłania do zobowiązanych upomnień. Ponadto NIK negatywnie oceniła pogorszenie się w 2008 r. wskaźnika efektywności egzekucji ceł, mierzonego relacją kwoty zaległości objętej tytułami egzekucyjnymi do kwoty wyegzekwowanych zaległości. Wskaźnik efektywności egzekucji wyniósł 1,2 % i był ponad dwukrotnie niższy od wskaźnika w 2007 r. (2,61 %).

3. Gospodarcze procedury celne

Od 1 maja 2004 r. polscy przedsiębiorcy mogą dokonywać obrotu towarowego z krajami spoza Unii Europejskiej z wykorzystaniem gospodarczych procedur celnych na nowych zasadach określonych we Wspólnotowym Kodeksie Celnym. Przepisy wspólnotowe przewidują, iż korzystanie z gospodarczych procedur celnych nie może prowadzić do naruszenia interesów producentów prowadzących działalność w krajach członkowskich. Gospodarcze procedury celne cechuje wysoki stopień skomplikowania zasadniczej formuły ich stosowania, także dotyczący obowiązujących obostrzeń i ograniczeń.

Przeprowadzone kontrole w tym zakresie nie wykazały nieprawidłowości. Realizacja gospodarczych procedur celnych była objęta systemem analizy ryzyka i kontroli (wykonywanej bezpośrednio po przyjęciu zgłoszeń celnych otwierających i zamykających procedurę) oraz systemem kontroli funkcjonalnej i instytucjonalnej. Ponadto dodatkowe sprawdzenia były przeprowadzane przed wydaniem pozwoleń i - w uzasadnionych przypadkach - po zakończeniu procedury w ramach kontroli wykonywanych przez komórki kontroli podmiotów gospodarczych.

4. Funkcjonowanie „Systemu Kontroli Prowadzonych przez Służbę Celną”

Działania kontrolne w powyższym zakresie były kontynuacją czynności kontrolnych prowadzonych w 2009 roku. Zarządzeniem nr 2 Ministra Finansów z dnia 13 stycznia 2010 r. w sprawie systemu kontroli prowadzonych przez Służbę Celną uchylono decyzję Ministra Finansów nr 31/OC z dnia 27 września 2005 r. Nowe zarządzenie ma na celu standaryzację procesów związanych z zarządzaniem ryzykiem, planowaniem i prowadzeniem działań kontrolnych oraz sprawozdawczością z ich wykonania. Dla prawidłowego funkcjonowania Systemu niezbędne jest właściwe stosowanie przyjętych założeń w zakresie planowania kontroli i sprawozdawczości, w szczególności wykorzystywanie przez komórki kontrolne w procesie planowania analizy ryzyka. W ocenie Departamentu CA, istniała konieczność monitorowania, już od samego początku, wdrażanych rozwiązań i osiąganych efektów celem ewentualnej eliminacji występujących zagrożeń w funkcjonowaniu Systemu. Przeprowadzone kontrole nie wykazały nieprawidłowości wpływających na funkcjonowanie Systemu. Stwierdzono przyjęcie przez komórki organizacyjne kontrolowanych izb celnych planów taktycznych jako podstawy w planowym ujęciu kontroli. Uchybienia dotyczące raportowania z planów operacyjnych zostały wyeliminowane w trakcie kontroli.

Zestawienie kontroli planowych przeprowadzonych w 2010 roku:

Nazwa jednostki kontrolowanej	Tematyka kontroli
Izba Celna w Gdyni Izba Celna w Krakowie Izba Celna w Białej Podlaskiej	Prawidłowość prowadzenia postępowań wyjaśniających i dyscyplinarnych
Izba Celna w Łodzi; Izba Celna w Toruniu; Izba Celna w Poznaniu	Prawidłowość i terminowość czynności związanych z egzekucją zaległości budżetowych
Izba Celna w Poznaniu Izba Celna w Przemyśle Izba Celna w Warszawie	Gospodarcze procedury celne
Izba Celna we Wrocławiu Izba Celna w Przemyśle	Funkcjonowanie „Systemu Kontroli Prowadzonych przez Służbę Celną”

W następstwie przeprowadzonych kontroli planowych opracowano 3 wystąpienia pokontrolne, w których zawarto zalecenia i wnioski mające na celu poprawę zwiększenia skuteczności egzekucji, ze szczególnym uwzględnieniem terminowości wykonywanych czynności oraz wykorzystania wszelkich możliwości prawnych dla zabezpieczenia majątku dłużników. W zakresie prawidłowości prowadzenia postępowań wyjaśniających i dyscyplinarnych, gospodarczych procedur celnych oraz funkcjonowania „Systemu Kontroli Prowadzonych przez Służbę Celną” kontrole nie wykazały nieprawidłowości.

Ważniejsze zalecenia:

Prawidłowość prowadzenia postępowań wyjaśniających i dyscyplinarnych

Izba Celna w Gdyni, Izba Celna w Krakowie, Izba Celna w Białej Podlaskiej

- dokonać szczegółowej analizy wszystkich przypadków stwierdzonych naruszeń obowiązków służbowych i konsekwentnie stosować odpowiedzialność służbową,
- przestrzegać w prowadzonych postępowaniach dyscyplinarnych dyspozycji art. 178 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej i § 9 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 lutego 2010 r. w sprawie postępowania wyjaśniającego i dyscyplinarnego w stosunku do funkcjonariuszy celnych.

Prawidłowość i terminowość czynności związanych z egzekucją zaległości budżetowych

Izba Celna w Łodzi Izba Celna w Toruniu Izba Celna w Poznaniu

Izba Celna w Łodzi

- traktowanie w sposób priorytetowy spraw zagrożonych przedawnieniem, zarówno w działaniach podejmowanych przez urzędy celne, jak również Izbę Celną w Łodzi,
- zobowiązanie wszystkich jednostek i komórek do działań na rzecz zwiększenia skuteczności egzekucji, ze szczególnym uwzględnieniem terminowości wykonywanych czynności oraz wykorzystania wszelkich możliwości prawnych dla zabezpieczenia majątku.

Izba Celna w Toruniu

- traktowanie w sposób priorytetowy spraw zagrożonych przedawnieniem, zarówno w działaniach podejmowanych przez urzędy celne jak również Izbę Celną w Toruniu,
- dochowywanie terminowości, zgodnie z przyjętymi uregulowaniami wewnętrznymi, w zakresie wystawiania tytułów wykonawczych.

Izba Celna w Poznaniu

- zobowiązanie funkcjonariuszy celnych do bieżącego analizowania prowadzonych postępowań, również pod kątem przedawnienia należności,
- racjonalne przydzielanie tytułów wykonawczych poborcom skarbowym z uwzględnieniem równoległego poszukiwania składników majątkowych,
- traktowanie w sposób priorytetowy spraw zagrożonych przedawnieniem,
- przyjęcie zasady systematycznego monitorowania innych organów egzekucyjnych w zakresie realizacji tytułów wykonawczych,
- sprawowanie przez naczelników urzędów celnych skutecznego nadzoru nad prawidłowością i terminowością prowadzonych postępowań w sprawach prawidłowości rozliczania podatników.

KONTROLE DORAŻNE

Oprócz kontroli planowych Departament CA przeprowadzał także kontrole dorażne na polecenie Szefa Służby Celnej, a także na podstawie napływających do Ministerstwa Finansów sygnałów o nieprawidłowościach w funkcjonowaniu jednostek organizacyjnych Służby Celnej.

Nazwa jednostki kontrolowanej	Tematyka kontroli
Izba Celna w Gdyni*	Realizacja ustawowych i statutowych zadań organów celnych
Izba Celna w Gdyni*	Realizacja ustawowych i statutowych zadań organów Służby Celnej w zakresie obejmowania towarów procedurami celnymi oraz postępowania administracyjnego w latach 2000-2010, a także polityki kadrowej w latach 2008-2010
Izba Celna w Warszawie	Efektywność gospodarowania środkami budżetowymi
Izba Celna w Szczecinie*	Realizacja ustawowych i statutowych zadań organów Służby Celnej w zakresie obejmowania towarów procedurami celnymi oraz postępowania administracyjnego w latach 2000-2010
Izba Celna w Białej Podlaskiej, Katowicach, Krakowie, Poznaniu, Przemyślu, Rzepinie i Szczecinie	Terminowość i prawidłowość składania oświadczeń majątkowych przez funkcjonariuszy pełniących funkcje kierownicze
Izba Celna w Przemyślu*	Nabór na wolne stanowiska służbowe w IC w Przemyślu
Izba Celna w Szczecinie	Zbadanie zasadności zarzutów podniesionych w skargach dotyczących wypadku samochodowego oraz umorzenia dochodzenia w sprawie o przestępstwo karne skarbowe

* nie stwierdzono nieprawidłowości. Z kontroli zostało sporządzone sprawozdanie.

W następstwie przeprowadzonych 13 kontroli dorażnych opracowano 9 wystąpień pokontrolnych, w których zawarto zalecenia i wnioski mające na celu poprawę organizacji i efektywności realizowanych zadań, a także polecenia wyciągnięcia konsekwencji służbowych

wobec funkcjonariuszy celnych i pracowników odpowiedzialnych za stwierdzone nieprawidłowości.

Ważniejsze zalecenia:

Efektywność gospodarowania środkami budżetowymi

Izba Celna w Warszawie

- dokonywanie rzetelnej oceny celowości dokonywania wydatków oraz zapewnienie prawidłowej ich kontroli,
- zapewnienie prawidłowego gospodarowania środkami transportowymi,
- określenie jednolitych zasad dysponowania kartami miejskimi ZTM i biletami komunikacji miejskiej,
- opracowanie kryteriów przyznawania pracownikom miejsc parkingowych oraz sformalizowanie i ujednoczenie zasad ewentualnego dofinansowywania pracownikom opłat z tego tytułu,
- sprawowanie skutecznego nadzoru nad zasadnością wydatków i prawidłowością dokonywania zakupów, w tym terminowym rozliczaniem pobranych zaliczek,
- wyciągnięcie konsekwencji służbowych w związku niedopełnieniem lub nierzetelnym wykonywaniem obowiązków służbowych.

Terminowość i prawidłowość składania oświadczeń majątkowych przez funkcjonariuszy pełniących funkcje kierownicze

Izba Celna w Białej Podlaskiej, Katowicach, Krakowie, Poznaniu, Przemyśle, Rzepinie i Szczecinie

- zwiększenie nadzoru nad terminowym składaniem Szefowi Służby Celnej oświadczeń majątkowych osób wskazanych w art. 123 ust. 4 ustawy o Służbie Celnej,
- rozważenie przyjęcia wewnętrznych rozwiązań organizacyjnych i usprawnienie przyjętych rozwiązań organizacyjnych w celu zapewnienia terminowego składania oświadczeń majątkowych.

Zbadanie zasadności zarzutów podniesionych w skargach dotyczących wypadku samochodowego oraz umorzenia dochodzenia w sprawie o przestępstwo karne skarbowe

Izba Celna w Szczecinie

- zwiększenie nadzoru w zakresie organizacji wyjazdów służbowych i poprawa przestrzegania przepisów BHP w podległych jednostkach organizacyjnych.

3. PODSUMOWANIE

W 2010 roku Departament Kontroli Celno-Akcyzowej i Kontroli Gier prowadził działalność kontrolną w izbach celnych i urzędach celnych na podstawie Planu kontroli instytucjonalnej Szefa Służby Celnej zatwierdzonego 24 lutego 2010 r. Projektowane kontrole koncentrowały się na badaniu zagadnień ponadregionalnych i systemowych. Zaplanowano i przeprowadzono 11 kontroli problemowych, w następstwie których sporządzono 3 wystąpienia pokontrolne. Departament CA przeprowadził również 13 kontroli doraźnych, w wyniku których sporządzono 9 wystąpień pokontrolnych. Ogółem w roku 2010, po przeprowadzonych 24 kontrolach w 11 izbach celnych sporządzono 12 wystąpień pokontrolnych.